D E C I Z I E

În numele Legii

17 mai 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul

Avînd în componenţa sa:

Preşedintele colegiului, judecător: ***Galina Vavrin***

Judecătorii: ***Natalia Bondarenco şi Ion Dănăilă***

A examinat (în lipsa părților) recursurile declarate de *avocatul Alexandru Țurcanu* în interesele *condamnatului Perju Oleg* și de *condamnatul Perju Oleg* împotriva *încheierii Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 22 februarie 2024,* în cauza la demersul Administrației Penitenciarului nr.1 Taraclia privind aplicarea Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind ***amnistia*** în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova față de *condamnatul* ***Perju Oleg *****,*** *născut la *****.*

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele de fapt:

1. La data de 24 octombrie 2023 condamnatul Perju Oleg a înaintat cerere (f.d.4) potrivit căruia se solicită:

Aplicarea față de condamnatul Perju Oleg a actului de amnistie prevăzută de Legii 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea cererii sunt invocate următoarele motive precum că, Comisia Specială neîntemeiat i-a refuzat în prezentarea demersului în instanța de judecată pentru ai fi examinată posibilitatea aplicării Legii 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Menționează că toți membrii Comisiei Speciale au fost de acord cu testul psihologic privind riscul de recidivă care nu este obiectiv. Acest test nu reflectă realitatea. Astfel este pedepsit pentru trecutul său pentru care deja a executat pedeapsa penală.

Consideră că psihologii trebuie să ajute oamenii dar să nu înrăutățească situația, adoptând hotărâri în favoarea acuzării.

Susține că s-a schimbat, corijat și nu mai este acea personalitate care a fost anterior și nu mai are drept scop încălcarea legislației.

Poziția instanței de fond:

2. Prin Încheierea Judecătoriei Cahul *sediul Taraclia* din 22 februarie 2024 (f.d.81-82):

S-a respins ca neîntemeiată, cererea condamnatului Perju Oleg, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Solicitarea și argumentele recursului:

3.1. La data de 26 februarie 2024 *avocatul Alexandru Țurcanu* în interesele *condamnatului Perju Oleg* declarat recurs împotriva încheieri nominalizate (f.d.92-94) potrivit căruia se solicită:

casarea totală a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 22 februarie 2024 privind respingerea cererii condamnatului Perju Oleg, despre aplicarea în privinţa lui al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

remiterea cauzei pentru rejudecarea cauzei, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului sunt invocate următoarele motive precum că, prin încheiere din 22.02.2024, emisă de Judecătoria Cahul sediul Taraclia, a fost respinsă cererea condamnatului Perju Oleg privind aplicarea în privinţa lui al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit materialelor, rezultă că Perju Oleg, a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Comrat 20.05.2014 în baza art. 186 alin.(2) lit.c),d) art. 186 salin.(1), art. 179 Cod penal cu aplicarea art. 84 Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Tot el, prin sentinţa Judecătoriei Comrat din 18.11.2014 a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c),d) art.186 salin.(2) lit.d), 187 salin.(2) lit.d), art. 217 alin.(1) şi art. 317 alin.(l) Cod penal cu aplicarea art. 84, art. 85 Cod penal la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea amenzii în mărime de 8000 lei în beneficiul statului. Pedeapsa definitivă i-a fost aplicată sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea încheierii, instanţa a menţionat prevederile art.(1)-(3) Legii cu privire la Amnistie nr.243 din 24.12.2021 prevede expres că: Prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8. Aplicarea amnistiei faţă de

persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare - comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naţionale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Naţional de Probațiune, precum şi din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

Tot odată instanţa a menţionat că comisia penitenciară care a examinat cererea despre aplicarea amnistiei din 17.03.2023 a decis că condamnatul Perju Olga nu corespunde prevederilor art.1 Legii cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2023 deoarece are riscul de recidiva ridicată, nu a executat programa individuală, de 3 ori a fost sancționat şi are 2 mențiuni nu are prejudiciul material, a participat la munci neremunerate, se caracterizează pozitiv.

Potrivit materialelor prezentate Perju Oleg se caracterizează pozitiv, însă riscul de recidivă este ridicat, motivul, care a servit la respingerea cererii despre aplicarea amnistiei.

În acestea circumstanţe apar contradicții care nu au fost înlăturate şi anume: caracteristica a lui Perju Oleg este pozitivă iar riscul de recidivă este ridicat. Acestor argumente, instanţa nu a dat nici o apreciere.

Totodată este necesar de menţionat că Perju Oleg a menţionat că dânsul nu a fost de acord cu concluziile psihologului care a apreciat că riscul de recidivă la dânsul este ridicat. Prin care argumente se atestă acest fapt nu este menţionat. Asta şi a fost motivul adresării a lui Perju Oleg în instanţa de judecată că dânsul nu a fost de acord cu concluziile nemotivate a psihologului.

Astfel, în opinia apărării au fost încălcate prevederile art.6 CEDO care prevede că: „ Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției”.

3.2. La data de 21 martie 2024 *condamnatul Perju Oleg* declarat recurs împotriva încheieri nominalizate (f.d.103) potrivit căruia se solicită:

casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 22 februarie 2024 privind respingerea cererii condamnatului Perju Oleg, despre aplicarea în privinţa lui al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În argumentarea recursului sunt invocate următoarele motive precum că, încheierea recurată este neîntemeiată, fără a fi luate în consideraţie argumentele aduse de către dânsul față de erorile comise de Administrația Penitenciarului nr.1 Taraclia.

Comisia Specială a menționat că se caracterizează pozitiv însă are prejudiciu material nestins fapt ce nu corespunde adevărului.

Nu este de acord cu testul întocmit la data de 16 martie 2023 de către Comisia Specială privind riscul de recidivă deoarece prin aceasta este din nou pedepsit pentru faptele comise anterior or tot din datele acestui test se atestă că el se caracterizează pozitiv.

Termenul de declarare a recursului:

4. Potrivit prevederilor art.472 Cod de procedură penală, *încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate în termen de15 zile, cu recurs.*

Din actele cauzei se constată că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia a fost pronunțată la data de 22 februarie 2024.

Cererea de recurs declarată de avocatul Turcanu Alexamdru în interesele condamnatului a fost înregistrată la data de 26 februarie 2024, prin urmare se constată că recursul este depus *în termen*.

Cererea de recurs declarată de condamnat a fost înregistrată la data de 21 martie 2024 și remisă la 18 martie 2024 potrivit ștampilei Oficiului Poștal, prin urmare se constată că recursul este depus *în afara termenului*.

Poziția părților expusă în referință:

5. La data de 29 aprilie 2024 a fost înregistrată referința depusă de *procurorul-șef* al Procuraturii de circumscripție Cahul, *Dumitru Calendari* (f.d.110-111) potrivit căruia se solicită:

în temeiul art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, respingerea recursului declarat la 21.03.2024 de către condamnatul Perju Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 22.02.2024, ca fiind depus peste termen.

în temeiul art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, respingerea recursului declarat la 26.02.2024 de către avocatul Alexandru Ţurcanu împotriva

încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 22.02.2024, pe cauza penală privind condamnatul Perju Oleg, ca fiind nefondat.

În *argumentarea referinței* sunt invocate următoarele motive precum că, condamnatul Perju Oleg a declarat recurs, însă nu a indicat nici un temei al recursului prevăzut la alin.(l) art.444 Cod de procedură penală, contrar prevederilor art.445 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, mai mult ca atât, a declarat recurs peste termen legal de 15 zile de la data pronunțării, încălcând prevederile art.439 Cod de procedură penală.

Apărătorul, avocatul Alexandru Ţurcanu a declarat recurs, însă nu a indicat nici un temei al recursului prevăzut la alin.(1) art.444 Cod de procedură penală, contrar prevederilor art.445 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală.

Legea nr.243 din 24.12.2021 stipulează: - Art. 1. - (1) Prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8.

Instanţa de fond a cercetat materialele cauzei, inclusive,(f.d.47)- Risc de recidivă ridicat, (f.d.46)-14 sancțiuni disciplinare, 1 stimulare. Astfel, reieșind din aceste probe cercetate rezultă neîntrunirea condiţiilor stipulate la art. 1 din Legea nr.243/2021 şi prezenţa hotărârilor motivate şi întemeiate ale comisiei speciale a penitenciarului şi a instanţei de fond.

Mai mult ca atât, condamnatului şi avocatul invocă dezacordul şi dreptul de a ataca hotărârea comisiei speciale a Penitenciarului nr. 1 Taraclia din 28.04.2023 cu privire la refuzul în înaintarea în instanţa de judecată a materialelor pentru aplicarea amnistiei.

Însă, apărarea nu a contestat potrivit pct.456 din Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 583 din 26.05.2006 altă hotărâre a comisiei speciale a Penitenciarului nr.1 Taraclia din 28.04.2023 cu privire la refuzul de a înainta în instanţa de judecată a demersului cu privire la aplicarea amnistiei, f.d.51.

Potrivit art.473[1] alin.(l) Cod de procedură penală, (1) împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucţie din instanţa în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoştinţă de actul respectiv, cu excepțiile prevăzute de Codul de executare.

Astfel, atacarea la 19.10.2023 hotărârii Comisiei speciale a Penitenciarului nr.1 Taraclia din 28.04.2023 la instanţa de judecată a avut loc cu depășirea termenului legal.

În lipsa unor argumente verosimile, cu invocarea mijloacelor de probă concrete din cauza penală, recursul declarat de către avocatul este nefondat, iar recursul condamnatului este depus peste termen.

Aprecierea instanței de recurs:

6. Studiind materialele dosarului, analizând încheierea primei instanțe prin prisma motivelor invocate în cererile de recurs, Colegiul judiciar conchide respingerea recursului ca nefondat declarat de avocatul Țurcanu Alexandru în interesele condamnatului Perju Oleg și respingerea recursului condamnatului Perju Oleg ca tardiv, cu menținerea încheierii primei instanțe, din următoarele considerente:

Colegiul judiciar reține că, potrivit art.3 Codul de procedură penală, *în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă*.

Potrivit art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (modificată prin Legea nr.254 din 31 iulie 2023) *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Prin prisma normei de drept invocată cauza penală s-a examinat în ordine de recurs în procedura scrisă, fiind notificați părțile despre data, ora și locul despre data examinării cauzei, cu propunerea de a fi depusă referinţă.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

Conform art.448 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

Conform art.469 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în*

executarea unor hotărâri, şi anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).

Colegiul judiciar constată că, Perju Oleg, a fost condamnat prin *sentința Judecătoriei Comrat 20 mai 2014* (f.d.16-23) menținută prin *decizia Curții de Apel Comrat din 18 iunie 2015* (f.d.31-33) în baza art.186 alin.(2) lit.c),d), art. 186 alin.(1), art.179 Cod penal cu aplicarea art. 84 Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Tot el, a fost condamnat prin *sentința Judecătoriei Comrat din 18 noiembrie 2014* (f.d.24-27) în baza art.186 alin.(2) lit.c),d) art.186 salin.(2) lit.d), 187 salin.(2) lit.d), art. 217 alin.(1) şi art. 317 alin.(l) Cod penal cu aplicarea art. 84, art. 85 Cod penal la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea amenzii în mărime de 8000 lei în beneficiul statului.

Prin *încheierea Judecătorii Cahul din 05 octombrie 2015* (f.d.34-36) menținută prin *decizia Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015* (f.d.37-39), în conformitate cu art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite pentru fiecare infracțiune lui Perju Oleg prin sentința Judecătoriei Comrat din 20 mai 2014 a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c),d), art.186 alin.(2) lit.d), art.179 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și prin sentința Judecătoriei Comrat din 18 noiembrie 2014, Perju Oleg a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c),d),186 alin.(4) lit.d), art.187 alin.(2) lit.d), art.217 alin.(2), art.317 alin.(10 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe n termen de 8 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea amenzii în mărime de 8000 lei și, s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 12 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea amenzii în mărime de 8000 lei.

Cît privește recursul declarat de condamnatul Perju Oleg.

Potrivit prevederilor art.472 Cod de procedură penală, *încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate în termen de15 zile, cu recurs.*

Din materialele prezentate, Colegiul judiciar constată că, încheierea Judecătoriei Cahul a fost pronunțată la data de 22 februarie 2014 iar recursul declarat de condamnat a fost înregistrat la data de 21 martie 2024 și depus la data de 18 martie 2024 (f.d.103)- depășind termenul legal de declarare a recursului cu 7 zile .

Potrivit art.439 alin.(1) Cod de procedură penală, *termenul de recurs împotriva hotărârilor este de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii.*

Aferent criticilor formulate de către recurent, Colegiul constată că, reieșind din prevederile art.439 alin.(2), art.403 Cod de procedură penală, *poate fi*

considerat apelul/recursul declarat în termen după expirarea termenului de apel/recurs dacă sunt constatate motive întemeiate de întârziere.

Analizând recursul înaintat de condamnatul *Perju Oleg* nu s-a invocat vre-un motiv plauzibil ce ar justifica omiterea de către recurent termenului de atac, condamnatul nu a prezentat motive întemeiate ce a determinat întârzierea declarări recursului.

Or, condamnatul a participat la examinarea cauzei fiindu-i asigurată prezența la pronunțarea încheierii la 22 februarie 2024 și asistat de avocatul Alexandru Țurcanu ce i-a apărat interesele acestuia.

Pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează. Prin urmare, după cum sugerează şi jurisprudența CEDO, reieșind din respectarea principiului de securitate raporturilor juridice, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanţă (*Van Harn versus Germany*, nr.7557/03 din 1109.2007), şi de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

La materialele dosarului nu sunt prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea codnamantului Perju Oleg de a declara recursul în termen. Astfel, Colegiul judiciar nu a stabilit careva motive întemeiate pentru repunerea în termen a recursului.

Prin urmare, din considerentul că, condamnatul a declarat recursul în afara termenului legal de 15 zile stabilit de art. 439 alin.(1) Cod de procedură penală, iar în Perju Oleg nu a demonstrat temeinicia omiterii termenului ulterior cu repunerea în termen, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge recursul condamnatului Perju Oleg ca fiind depus peste termen, cu menținerea încheierii contestate.

Cît privește recursul declarat de avocatul Alexandru Țurcanu în interesele condamnatului Perju Oleg.

În conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

În conformitate cu art. 448 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

Colegiul judiciar consideră că, judecătorul de instrucție a soluționat toate circumstanțe de fapt și de drept la soluționarea cauzei, pronunțând o soluție corectă.

Conform art. 107 alin. (1) Cod penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.*

Colegiul judiciar constată că, condamnatul Perju Oleg, execută pedeapsa stabilită prin *sentința Judecătoriei Comrat 20 mai 2014* (f.d.16-23) menținută prin *decizia Curții de Apel Comrat din 18 iunie 2015* (f.d.31-33) în baza art.186 alin.(2) lit.c),d), art. 186 alin.(1), art.179 Cod penal cu aplicarea art. 84 Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și prin *sentința Judecătoriei Comrat din 18 noiembrie 2014* (f.d.24-27) în baza art.186 alin.(2) lit.c),d) art.186 salin.(2) lit.d), 187 salin.(2) lit.d), art. 217 alin.(1) şi art. 317 alin.(l) Cod penal cu aplicarea art. 84, art. 85 Cod penal la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea amenzii în mărime de 8000 lei în beneficiul statului, iar prin *încheierea Judecătorii Cahul din 05 octombrie 2015* (f.d.34-36) menținută prin *decizia Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015* (f.d.37-39), s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de *12 ani închisoare* cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu aplicarea *amenzii* în mărime de *8000 lei*.

Conform art. 1 alin. (1), (2), (3), (6) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova „*prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8.*

Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului National de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială."

Colegiul judiciar constată că, potrivit materialelor dosarului, și anume prin *Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului Perju Oleg* al ședinței Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr.1 Taraclia (f.d.44-45), condamnatul Perju Oleg nu a realizat programul individual are un comportament pozitiv iar potrivit *extrasului din procesul-verbal nr.6 al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr.1 Taraclia* (f.d.51) comisia a decis refuzul înaintării demersului în instanța de judecată privind aplicarea actului amnistiei față de Perju Oleg din motiv că, pe parcursul executării pedepsei, condamnatul a fost evaluat psihologic cu calificativul – risc de recidivă ridicat.

Astfel, potrivit *Fișei de evaluare a riscului de recidivă* din 16 martie 2023 (f.d.47) deținutul Perju Oleg a fost evaluat cu risc de recidivă ridicat.

Potrivit *certificatului cu privire la existenţa prejudiciului cauzat prin infracţiune* (f.d.48) deținutul Perju Oleg conform titlurilor executorii și încheierii necesită să achite suma de 14 556 lei, dintre care a fost achitat doar 2178 lei 43 bani iar la moment mai are datorie în sumă de 12 377 lei 57 bani.

Potrivit *Certificatului de sancțiuni și stimulări aplicate deținutului Perju Oleg* (fd.46) acesta antelor a fost sancționat de 13 ori și stimulat o singură dată.

Însă, Colegiul judiciar menționează că, criteriile prevăzute de art. 1 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și anume caracteristica pozitivă și evaluarea cu riscul de recidivă mediu sau redus, urmează să fie întrunite cumulativ.

În cazul din speță, prin probe incontestabile s-a demonstrat că, condamnatul Perju Oleg a fost evaluat cu riscul de recidivă ridicat, și deja nu întrunește una din criteriile stipulate de art. 1 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021. Iar, aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, doar în baza caracteristicii pozitive, nu este prevăzută de legea.

În cererea de recurs apărătorul condamnatului Perju Oleg a adus critici acelor constatări care au întemeiat respingerea aplicării actului de amnistie, în special a criticat determinarea nivelul riscului de recidivă stabilit în raport cu aprecierea personalității condamnatului caracterizat pozitiv.

Poziția apărării precum că evaluarea riscului de recidivă nu este obiectivă, și nu poate fi pus la baza aplicării actului de amnistie, or pe parcursul executării pedepsei Perju Oleg este caracterizat pozitiv, alte condamnări nu a avut, este una neîntemeiată.

Urmează a fi notat că, conform pct.52, 53 al ordinului Ministerului Justiției nr.44 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, comisia specială din cadrul instituției penitenciare în urma studierii dosarului personal selectează persoane care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr.243/2021 și o prezintă directorului instituției penitenciare pentru inițierea acumulării materialelor în vederea examinării posibilității aplicării amnistiei (efectuarea evaluării psihologice și aprobarea raportului de evaluare a condamnatului).

La rândul său, psihologul din cadrul instituției penitenciare, urmare a parvenirii listei persoanelor care se încadrează în prevederile art.4, 5, 7 sau 8 din Legea nr.243/2021, în cel mult 10 zile lucrătoare pentru fiecare 10 condamnați, va realiza evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă prevăzute la anexa nr.6.

În anexa nr.6 la Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, este menționat că: prezenta metodologie este elaborată în vederea descrierii procesului de evaluare a riscului de recidivă a condamnaților care cad sub incidența Legii nr.243/2021; metodologia constituie un instrument de evaluare pentru instituțiile care pun în executare pedepsele penale și descrie procedurile obligatorii, metodele și tehnicile de evaluare a riscului de recidivă. Această metodologie se utilizează de către psihologii care efectuează evaluarea riscului de recidivă, în rezultatul căreia se apreciază riscul de recidivă și se întocmește fișa de evaluare psihologică privind riscul de recidivă, care se anexează la materialele prezentate instanței de judecată privind aplicarea amnistiei. În evaluarea riscului, este necesar să se bazeze atât pe identificarea factorilor de risc, cât și pe identificarea punctelor tari ale condamnatului, a resurselor sale (factorii protectivi).

Raportul dintre factorii de risc și factorii protectivi poate da măsura șansei de reintegrare a condamnatului în comunitate. Prin urmare, metoda de evaluare a riscului de recidivă este prevăzută de instrucțiuni interne, specialistul-psiholog fiind persoană responsabilă de evaluarea psihosocială a condamnatului.

Fișa de evaluare a riscului de recidivă a condamnatului Perju Oleg atestă că factori criminogeni predomină în raport cu factori protectivi, rezultatul fiind riscul de recidivă ridicat. Dinamica pozitivă a comportamentului condamnatului pe parcursul executării pedepsei nu denotă neapărat lipsa riscului de recidivă ridicat, care este evaluat prin utilizarea metodelor și tehnicilor de evaluare prevăzute de lege de către un specialist.

Evaluarea riscului de recidivă constituie un instrument legal care poate să determine măsura șansei de reintegrare a condamnatului în comunitate, fiind o

condiție obligatorie ce stă la baza aplicării actului de amnistie, și nu poate fi asimilată cu prognozarea comportamentului persoanei pe viitor.

Instanța de judecată ar putea interveni în aprecierea concluziei psihologului doar în cazul în care ar exista lipsa oricărui substrat factologic pentru concluzia adoptată, sau în cazul aplicării unor metodici eronate și improprii sondajului psihologic.

Din aceste considerente, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Țurcanu Alexandru în interesele condamnatului Perju Oleg ca neîntemeiată, iar recursul declarat de condamnatul Perju Oleg ca tardiv, și de a menține încheierea judecătorului de instrucție.

Elucidând şi constatând cele descrise, analizând şi verificând argumentele, călăuzindu-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.472, art.439 alin.(1),(2), art.403 Cod de procedură penală, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen recursul declarat de *condamnatul Perju Oleg*.

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Alexandru Țurcanu în interesele condamnatului Perju Oleg.

Se menține *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 22 februarie 2024,* în cauza la demersul Administrației Penitenciarului nr.1 Taraclia privind aplicarea Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind *amnistia* în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova față de *condamnatul* ***Perju Oleg***.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele colegiului	*Judecător*	*Judecător*
Galina Vavrin	***Natalia Bondarenco***	***Ion Dănăilă***